

ματζαφλέρι

Παρασκευή, 13 Απριλίου 2012

4:07 μμ

(το) Ουδ. Ουσιαστικό. Λέγεται μα ματζαφλάρι

Ανήκει στους όρους της ιστιοπλοΐας.

Ονομάζεται ματζαφλέρι το οριζόντιο ξάρτι του ιστού του σκάφους. Εκτός από το πηδάλιο ο ιστιοπλόος αλλάζει την πορεία του σκάφους στρίβοντας το ματζαφλέρι δεξιά ή αριστερά. Φυσικά μαζί με το ματζαφλέρι αλλάζει θέση το πανί σε σχέση με τον άνεμο και αλλάζει η πορεία του πλοίου.

Οποίος βρίσκεται στην τροχιά της κίνησης του ματζαφλεριού, κινδυνεύει να το φάει στο κεφάλι.

Μια από τις λέξεις με την σκοτεινότερη ετυμολογία

Ματζαφλέρι και μαραφέτι.

Το ματζαφλέρι μπερδεύτηκε με το **μαραφέτι**.

Λιθοξόος τις αναφέρει το ματζαφλέρι ως συνώνυμο του **μαραφέτι**.*

μαραφέτι [1910], μαραφέτ, μαριφέτι, μουραφέτι, μουραφέτ =

μαντζαφλάρι, μαντζαφλάρ, μαντζαφλέρι, μαντζιαφλάρ, ματζαφλέρι, ματζαφλέρ, ματζαφλάρι, ματζαφλάρ | τέχνη, μαστοριά

http://lithoksou.net/lexiko_ma.html

*)Τούρκικο: **marifet**

Στα τούρκικα το marifet έχει συγκεκριμένη σημασία: θα πει το εφεύρημα, το έξυπνο ιδιοκατασκευάσμα. ^{145.230}

αξία, αρετή, δεξιότητα, διανοητική ικανότητα, δυνατότητα, επιδεξιότητα, επινοητικότητα, επινοητοκότητα, επιτηδειότητα, ευφυΐα, εφευρετικότητα, θετικό στοιχείο, ικανότητα, πλεονέκτημα, προσόν

<http://translation.sensagent.com/marifet/tr-el/>

Στα Ισπανικά το maravedí ήταν χρυσό και αργότερα αργυρό νομισμα. Το μαραφέτι είναι κατι που (με άδηλη περιγραφή) χρησιμεύει για την επιτευξη καποιου (επισης άδηλου) σκοπου. Επειδή το χρήμα κανει αυτή την δουλειά υποπτευομαι και το Ισπανικο μαραβέντις να εδωσε το ονομα του στο μαραφέτι.

Τι κοινό έχουν οι λέξεις ματζαφλέρι και μαραφέτι;

Σημαίνουν κάτι το ακαταλαβίστικο το ακατανόητο που ο ομιλητής δεν γνωρίζει το όνομα του .
Λέμε δώσε μου εκείνο το μαραφέτι αντί να πούμε εκείνο "το-πως-το-λένε".

Όμως **ματζαφλέρι** ονομάζουμε και το πέος σε στύση.

ματζαφλέρι= αόριστος χαρακτηρισμός αντικειμένου που δεν ξέρουμε το όνομά του ή πού δε θέλουμε να το πούμε, ή βαριόμαστε να το πούμε, ή θέλουμε να το δείξουμε ή να το αναφέρουμε με επίφαση. Ή διαφορά του από τις άλλες ανάλογες λέξεις, το μαραφέτι, το καβαλιέται, το καβλί, το πράμα κλπ., είναι ότι χρησιμοποιείται για μεγάλα και κάπως μακρουλά αντικείμενα
Που να το βάλω ολόκληρο ματζαφλέρι πού δε χωράει στο συρτάρι!

216.E. Παπαζαχαρίου - Το Λεξικό της Πιάτσας.

Βέβαια το ματζαφλέρι λέγεται μεταφορικά. Όμως χρήση του για τη δήλωση του πέους προϋποθέτει αντικείμενο με αυτό το σχήμα. Το ματζαφλέρι ξάρτι είναι **προτεταμένο**, μακρουλό και κινούμενο τήδε κακέισε: Ο τι πρέπει για την παρομοίωση.

Ο Μαπαμπινιώτης στο 171.

Το γραφεί ματζα- μαρτζα-

μαντζαφλάρι κ. μαρτζαφλάρι κ. μαντζαφλέρι (το) {μαντζαφλαρ-ιού | -ιών} (αργκό) **1.** (ως αόρ. χαρακτηρισμός) αντικείμενο, συνήθ. μικρού μεγέθους, τού οποίου το όνομα αγνοούμε ή δεν θέλουμε να το πούμε (συχνά εκφράζοντας ενόχληση): *έχω μπροστά μου κι αυτό το ~ και μ' εμποδίζει || θα στρίψεις αυτό το ~ και θα κλείσει* **2.** (ευφημ.) το πέος (πβ. λ. μαραφέτι).
[ΕΤΥΜ. Αγν. ετύμου].

Ματζαφλάρι και μαρτζαφλάρι και μαντζαφλέρι : (Το) {μαντζαφλαρ-ιού | -ιών (αργκό)

1. (ως αόρ. χαρακτηρισμός) αντικείμενο, συνήθως μικρού μεγέθους, τού οποίου το όνομα αγνοούμε ή δεν θέλουμε να το πούμε (συχνά εκφράζοντας ενόχληση): *έχω μπροστά μου κι αυτό το ματζαφλέρι που μ' εμποδίζει ή θα στρίψεις αυτό το ματζαφλέρι και θα κλείσει*

2. Κατ' ευφημισμόν το πέος (πβλ. μαραφέτι). ΣΣ: όχι όμως μικρού μεγέθους ως 1 ανωτερω!

ΕΤΥΜ. Αγν. ετύμου.

Και έχει το θράσος να πει ότι δεν ξέρει τι σημαίνει.

mazza prov. massa; fr. masse; sp. maza; port. maça (e anche massue = ant. port. massua, massuca, rum. măciucă, che trae direttamente dal *bass. lat. MAXUCA* = *bass. gr. matzoûka*). Per alcuni dal *lat. MATEA* (come Piazza da *platea* di cui si conservò il diminut. *matèola* specie di *sarchiello* usato da Catone nel suo trattato *De re rustica*, ove dice: « Si parum descendit, malleolo aut mateola adigito » = *se discende un poco, spingilo col malletto o con la mazzola* (che doveva essere uno strumento da quello poco dissimile, sebbene gli interpreti lo traducano specie di *sarchiello*).

Grosso martello di ferro quadrato da ambedue i lati e con manico di legno anticam. Arma di ferro avente la forma di una mazzetta; Bastone grosso e capocchiatto; Sorta di bastone colla testa d'ord

antecam. Arma di ferro avente la forma di una mazza; Bastone grosso e capocchiatto; Sorta di bastone colla testa d'oro e d'argento, che si porta per onore in alcune cerimonie.

Deriv. Mazzàta; Mazzo; Mazzetta; Mazzicàre battere con mazza; Mazzière.; Mazzo; Mazzùola (= lat. m a t è o l a).

Δική μου ετυμολογική εκδοχή:

Μάτσα (mazza) στα Ιταλικά σημαίνει
Ξυλόσφουρα > ματσόλα, ματσακόνι, ματσαράγκα ^{VELI}
mazza (n.)

αγκαθωτό ρόπαλο, μπαστούνι, μπαστούνι του γκολφ, ξύλινο σφυρί, ρόπαλο, ρόπαλο μπέιζμπολ, σκήπτρο

<http://translation.sensagent.com/mazza/it-el/>

Σημαίνει όμως και χοντρό μπαστούνι με "επίμηλον" στην κορυφή που είχε τιμητικό συμβολισμό, ροπαλο, μπαστούνι, ραβδος, το βυζαντινό βαρδούκιον, σκήπτρο.

Η λέξη μάτσα ετυμολογείται από το μόν ελληνικό ματσούκα ή ματσούκι.

Filare

« Filare tanti nodi all'ora » o anche semplicemente « Filare » dicesi di navi e bastimenti e vale Camminare, Far cammino per altrettante miglia in ciascuna ora: maniera derivata dalla corda, che serve a misurare la velocità del bastimento, che è divisa in nodi, ciascuno dei quali conta un miglio. Senza bisogno quindi altri dedusse Filare in questo senso dall' *ingl.* VEER = *sved.* FIRE, *oland.* VIEREN girare, a cui invece si attaglia bene la voce marinaresca Virare.

(πρφ φιλάρε) < filo = νήμα. Σημαίνει κάνω νήμα, γνέθω αλλά και ειδικά για τα καράβια πλέω, κινούμαι με επίδραση από το νήμα με τους κόμβους του δρομόμετρου.

ΦΡΑΣΗ/ΕΙΣ : "Filare 10 nodi all'ora" ή απλά «Filare» =τρέχω, πάω με 10 κομβους την ώρα. Το VELI το συδέει με το Αγγλικό VEER = στρέφω που ταιριάζει με το ρολο που παίζει το ματζαφλέρι στην ιστιοπλοια, να στρέφει δηλα δη το σκαφος.

Το γλωσσαρι του Γ. Κοτσοβίλλη αναφέρει
Μπαστούνι = δοράτιον (mazza) -

Γεωρ. Κοτσοβίλλη - Περι εξαρτισμου των πλοιων.

Συνθεση

Το ματζαφλέρι λοιπόν είναι mazza a filare (μπαστούνι πλεύσης) > mazza-a-f[i]lare>mazzafrare> ματσαφλάρε> ματζαφλέρι (αφού το "ε" είναι απαράδεκτο σαν κατάληξη ονομαστικής στα Ελληνικά).

1. Είναι στην ουσια ξαρτι με λατίνι που περιστρεφεται και καθοριζει την πορεία του πλοιου παραλληλα με το ηηδάλιο.
2. Ισως είναι συνώνυμο και του μπαρά ή βάρα (πβλ. Αβάρα) αφού η λέξη βάρα (πβλ. μπάρα, ακρόμπαρο κλπ) σήμαινει ξύλο (παλούκι) που, τιθέμενο πλαγίως, συγκρατεί το σκάφος :
 - A. Να σταθει ορθιο στην ναυπηγικη εσχαρα
 - B. Να αποτρεψει το κτυπημα όταν πλεει σε αβαθή, σε υφαλους ή κοντά σε ξέρες.

Από την περιγραφή που δίνει το 9294.61 [92] για τη μπούμα συναγεται ότι προκειται για κατι συνωνυμο ή τουλαχιστο παρομοιο.

Βιβλιογραφία

9294 Vocabolario di marina in tre lingue